

انشعاب در حزب عدالت و توسعه ترکیه

تلاش برای تاسیس حزب جدید از سوی یاران نزدیک رجب طیب اردوغان و چندتن از وزرای سابق و اعضای حزب عدالت و توسعه و بازگرداندن عبدالله گل رئیس جمهوری سابق و دیگران به اکیپارتی از مهمترین موضوعات سیاسی است که طی روزهای اخیر در رسانه های ترکیه بازتاب داشته داشت.

به گزارش آران نیوز: رسانه های ترکیه چند روزی است اعلام می کنند که عبدالله گل رئیس جمهوری سابق، احمد داوود اوغلو وزیر امور خارجه و نخست وزیر اسبق و علی باباجان وزیر اقتصاد اسبق ترکیه و برخی اعضای حزب عدالت و توسعه تلاش می کنند تا در مخالفت با سیاست های رجب طیب اردوغان و حزب عدالت و توسعه موسوم به اک، یک حزب جدید تاسیس کنند.

رجب طیب اردوغان رئیس جمهوری ترکیه نیز طی روزهای گذشته بارها اعلام کرده است که این افراد و کسانی که پیش از این در حزب عدالت و توسعه بوده اند، محکوم به شکست هستند، هر چند برخی با پادرمیانی و میانجیگری تلاش می کنند تا مانع تاسیس حزب جدید شوند.

روزنامه دست راستی حریت ترکیه، نیز پیش از برگزاری انتخابات محلی ترکیه اعلام کرده بود که «عبدالله گل» رئیس جمهور سابق ترکیه به همراه دوستان سابق اردوغان و چند تن از وزرای سابق و اعضای حزب عدالت و توسعه قصد دارند پس از انتخابات شهرداری ها که در ۳۱ مارس برگزار شد، حزب جدیدی را راه اندازی کنند.

به نوشته این روزنامه ریاست این حزب جدیدالتاسیس را قرار است «علی باباجان» وزیر اسبق ترکیه بر عهده بگیرد. فردی که برای سال ها از نزدیکان اردوغان محسوب می شد و رئیس جمهور ترکیه در سال ۲۰۰۹ او را با اختیارات ویژه به عنوان معاون نخست وزیر و وزیر هماهنگ کننده سیاست های اقتصادی ترکیه منصوب کرده بود.

به نوشته روزنامه حریت، عبدالله گل، «علی باباجان» را به علت موقعیت با ثبات وی در محافل سیاسی ترکیه برای بر عهده گرفتن ریاست این حزب قانع کرده است. همچنین حزب جدید التاسیس طرفدار نظام پارلمانی خواهد بود و از این حیث به نظر می رسد در موقعیت مخالفت اردوغان که نظام پارلمانی را به ریاستی تبدیل کرده، باشد.

طبق اطلاعات این روزنامه، کمیته ای از وزرای سابق ترکیه در حال نوشتن برنامه این حزب هستند و پیش بینی می شود تا زمان اعلام تاسیس حزب در اول آوریل پیش رو، نوشتن این برنامه نیز به پایان برسد.

حریت در ادامه می نویسد که میزان آرای حزب عدالت و توسعه در انتخابات شهرداری های پیش رو، می تواند تیم عبدالله گل را برای تاسیس حزب مصمم تر کند. هدف عبدالله گل این است که خود را برای انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۲۳ آماده کند.

در این راستا، مؤسسان حزب جدید قصد دارند از «احمد داوود اوغلو» نخست وزیر سابق ترکیه نیز برای پیوستن به حزب دعوت کنند. فردی که از نزدیک ترین افراد به اردوغان محسوب می شد و در ماه می ۲۰۱۶ مجبور به استعفاء شد. او اکنون در حال نویسندگی و حضور در کنفرانس های مختلف است.

روزنامه حریت همچنین به اختلافات میان اردوغان و عبدالله گل اشاره کرده و نوشته است که حتی در جریان تلاش برای برکناری اردوغان در جریان کودتا، عبدالله گل سکوت کرد و حمایتی از اردوغان از خود نشان نداد و بارها تلاش داشته او را از مقابل خود بردارد.

عبدالله گل در سال ۲۰۰۱ به همراه اردوغان با جدایی از حزب سعادت به رهبری مرحوم نجم الدین اربکان، حزب عدالت و توسعه را تاسیس کرد و در سال ۲۰۰۷ نیز به ریاست جمهوری ترکیه رسید. وی به علت انتقاد از قوانین وضعیت اضطراری از سوی رئیس جمهور ترکیه و هم حزبی هایش آماج حملات و انتقادات قرار گرفت.

به نظر می رسد با جدی شدن ایجاد یک جریان سیاسی جدید منشعب شده از دل حزب اک با رویکردی میانه می تواند به چالشی بزرگ برای حزب عدالت و توسعه و شخص رجب طیب اردوغان تبدیل شود که باید بزرگان این حزب تلاش کنند تا به هر نحوی که شده مانع از ایجاد چنین حزب سیاسی در ترکیه شوند.

پروفسور برهان کوزو از موسسین حزب عدالت و توسعه در توئیتر خود از عبدالله گل، احمد داوود اوغلو و علی باباجان خواست تا به خانه خود (حزب عدالت و توسعه) بازگردند و اعلام کرد که باید با همدیگر در مسیر مبارزه با فعالیت سیاسی همدل و همراه باشند.

وی تاکید کرد که باید با یکدیگر در حزب عدالت و توسعه مشکلات را پشت سر بگذارند.

کارشناسان سیاسی معتقدند که این اقدام برهان کوزو تلاش برای بازگرداندن عبدالله گل و یاران نزدیک رجب طیب اردوغان به این حزب و جلوگیری از ایجاد یک جریان سیاسی جدید مشتق شده از حزب اک است.

گفته می شود برای جلوگیری از ایجاد یک حزب جدید از دل حزب اک راه اندازی شورای عالی مشاورین ریاست جمهوری ترکیه با امضای رجب طیب اردوغان در دستور کار نهاد ریاست جمهوری ترکیه قرار گرفته و به صورت جدی به پیگیری آن پرداخته می شود.

با نگاه به ساختار به وجود آمد در شورای عالی مشاوران ریاست جمهوری ترکیه چنین به نظر می رسد که حزب حاکم، این شورا را به عنوان "علاج پیش از وقوع" در برابر جریان سیاسی عبدالله گل – احمد داوود اوغلو برای ایجاد یک حزب جدید سیاسی در ترکیه ایجاد کرده است.

براساس اعلام رسانه های ترکیه "بولنت آرنج" از اعضای موسس حزب عدالت و توسعه، رئیس مجلس سابق ترکیه، معاون نخست وزیر ترکیه، "حسین چلیک" از استراتژیک ترین مهرهای اک پارتی، "عصمت بیلماز" رئیس پارلمان ترکیه، وزیر آموزش ملی، وزیر ارتباطات، وزیر دفاع ملی و به عبارتی یک سیاستمدار کارکشته و باتجربه، "مهمت علی شاهین"

عضو موسس اک پارتی، رئیس سابق پارلمان ترکیه و معاون عبدالله گل از سال ۲۰۰۲ تا ۲۰۰۷ بر اساس یک مهندسی دقیق به داخل شورای عالی مشاورین ریاست جمهوری فراخوانده شده اند.

هر چند نگاه ریاست جمهوری ترکیه تنها به جریان های میانه رو کنار گذاشته شده و یا کنار کشیده حزب اک پارتی نبوده و دامنه این نگاه گسترده و بیشتر بر روی سیاستمداران میانه رو و محافظه کاری است همانند "کوکسال توپتان"، رئیس مجلس دوران حاکمیت سلیمان دمیرل در ترکیه و یکی از سیاستمداران فعال در دوران نخست وزیری خانم تانسو چیلر و یا "حکمت چتین" از سیاستمداران میانه رو حزب جمهوری خواه خلق که احتمال جذب وی به سوی جریان گل – داوود اوغلو بیشتر بود.

تلاش های نهاد ریاست جمهوری ترکیه برای ورود افراد دیگر به این شورا موازی با اقدامات و جدی شدن ایجاد یک حزب جدید از سوی جریان گل – داوود اوغلو ادامه داشته و گفت و گوها با اسامی بیشتر میانه رو و محافظه کار برای وارد کردن به این شورا از سوی نهاد ریاست جمهوری ترکیه در دستور کار است.